

Азаров Д. В.,
аспірант кафедри німецької філології
Львівського національного університету імені Івана Франка
<https://orcid.org/0000-0003-2043-1169>

«DIE TAGESPRESSE» ЯК СУЧАСНИЙ АВСТРІЙСЬКИЙ САТИРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Анотація. У статті розглядається сатирична поетика сучасного австрійського журналу «Die Tagespresse». Увага зосереджується на його актуальності, проблематиці і сучасному дизайні. Оскільки журнал функціонує виключно в онлайн середовищі, охарактеризовано його онлайн портал: структура головної сторінки, загальний функціонал сайту, стилістичне оформлення інформації. Відзначено, що оформлення порталу «Die Tagespresse» засвідчує певне тяжіння редакції до стилю серйозного новинного ресурсу. Щодо візуальності прослідковується використання подібного до «Facebook» та «X» способу подачі інформації: наявність блоку з актуальними коментарями задля спрощення комунікації із читацькою аудиторією; безперервна стрічка з контентом; статті у формі посту. Вказано, що для характеристики політики журналу, його ідейної складової, огляду історії заснування журналу, процесу написання текстів, а також відбору актуального матеріалу для публікацій важливу роль відіграли інтерв'ю з головним редактором «Die Tagespresse» і вивчення інформаційного блоку головної сторінки. Покликаючись на міркування головного редактора журналу про сутність сатири, сформульовано головний принцип сатиричного письма журналу – представити *правду* в несподіваний для читача спосіб. Залучення статистичних даних австрійської агенції медіаналізу слугують додатковим метричним джерелом для висвітлення інформації про читацьке коло журналу. Філологічний аналіз його сатиричних текстів засвідчує їхню стилізацію як серйозних публіцистичних текстів і виражену чітку структуру. Розглянуто конститутивні ознаки для журналістського тексту, виявлено спільні риси та відмінності з текстами сатиричних журналів. Засвідчено використання гіпертекстуальності, як інтродуктивного елементу для читацької аудиторії. Колективний автор – одна з конститутивних ознак поетики «Die Tagespresse», тому жоден текст не містить підпису автора. На інтермедіальному рівні виявлено особливу взаємодію текст-зображення, яка спрямована на легітимізацію описаного в тексті та на переконання читачів. На прикладі «The Guardian» розглянуто вплив сатиричних текстів на інші, не сатиричні медіа ресурси.

Ключові слова: сатира, поетика, стилістика, сатиричний журнал, медіатекст, «Die Tagespresse».

Постановка проблеми. Сатира слугує важливим інструментом викриття недоліків, проблем і суперечностей у суспільстві. Завдяки розвитку технологій сучасна сатира вдало реалізує себе особливо у форматі кабаре і серійних телевізійних шоу на кшталт німецького «Heute-Show». Однак, попри суттєве зменшення кількості сатиричних журналів у сучасному німецькомовному середовищі в порівнянні із XIX–XX ст., журнальна сатира продовжує користуватися значною популярністю серед

читачів. Лінгво-літературознавчі дослідження журнальної сатири суттєво звернені до вивчення журналів, які припинили свою діяльність. На відміну від недіючих друкованих сатиричних видань, сучасні журнали функціонують в онлайн середовищі, а отже послуговуються відмінними і різноманітнішими засобами вираження сатиричної інтенції. Саме утворенням епістемологічної лакуни між дослідженнями недіючих сатиричних видань і активними дослідженнями сучасних кабаре зумовлена потреба у пошуку шляхів адекватного розуміння феномену сучасного сатиричного журналу.

Постановка завдання. Метою статті є висвітлення поетикальних особливостей, які уможливають характеризувати австрійський сатиричний журнал «Die Tagespresse» як актуальний та сучасний. Першочерговим завданням є вивчення історії заснування видання, редакційного та читацького кола, політики журналу та його ідейних засад, сатиричних технік. Дослідження цих аспектів уможливується завдяки залученню численних інтерв'ю із засновником журналу Фрітцом Йєргітшем. Використання даних австрійської агенції медіаналізу слугує додатковим метричним джерелом дослідження читацької аудиторії. Наступним завданням є аналіз головної сторінки видання, її функціональної та візуальної складових, оскільки «Die Tagespresse» – це онлайн-журнал, тексти якого публікуються в мережі інтернет. Важливим завданням є аналіз окремих текстів сатиричного журналу: структура медіатексту, його стильове оформлення, взаємодія на рівні текст-зображення.

Аналіз досліджень. Дослідження сатиричної манери письма, як особливої організації текстів, здійснювалося у праці Йорга Шенерта [1]. Питання особливостей медіатекстів висвітлено у статті О. Черниш [2]. Зміни в розумінні медіа досліджено у статті Г. Ріппель [3]. У статті Й. Рухаца [4] висвітлено особливості взаємодії тексту і зображення.

Виклад основного матеріалу. 2013 року було засноване австрійське сатиричне видання «Die Tagespresse». Засновник та головний шеф-редактор журналу Фрітц Йєргітш (Fritz Jergitsch) здобув ступінь бакалавра в Університетському коледжі в Утрехті за спеціалізацією економіка і політика. Кар'єра сатирика розпочалася для нього із ведення власного онлайн-блогу, де він критикував пропозицію Європейського Союзу щодо регулювання насінневого матеріалу. Саркастичні повідомлення і вигадані висловлювання політиків успішно поширювалися у соціальних мережах і принесли автору справжню популярність. Невдовзі після успіху блогу він заснував сатиричне видання «Die Tagespresse». Орієнтиром у створенні журналу був формат американського видання «The Onion» та німецького видання «Der Postillon», оскільки, на думку

Ф. Йєргітша, в сучасному австрійському медіапросторі не існувало подібного формату. В основу *«Die Tagespresse»* закладено принцип швидкої реакції на актуальні події, тож тексти публікуються на регулярній щоденній основі.

Згідно із висновком австрійської агентури медіа-аналізу, починаючи з літа 2014 року, сайт посів 25 місце серед найпопулярніших веб-сторінок Австрії, а вже у липні 2015 року мережа фіксує близько 1,3 мільйона відвідувань [5]. Станом на січень 2022 року аудиторія *«Die Tagespresse»* налічувала 10.000 постійних передплатників за онлайн абонементом [6]. Попри відсутність у статистиці інформації про соціальний статус абонентів та вектор їх політичної зацікавленості, безперечним лишається здатність видання консолідувати однодумців навколо актуальних соціально-політичних процесів. В одному з інтерв'ю 2017 року на питання, чи працює видання для певної аудиторії, Фрітц Йєргітш висловився наступним чином: *«Насправді конкретно для ніякої. Ми просто робимо свою справу і намагаємося робити те, що нам самим здається смішним. Це також автентично, і ми стоїмо за тим, що пишемо чи показуємо»* [7]. Цей фундаментальний для журналу принцип закріплено також у назві книги *«Im Dienste der Wahrheit: Zehn Jahre Tagespresse»* (*«На службі правди: десять років Tagespresse»*), яку Фрітц Йєргітш видав після десяти років діяльності редакції. Щодо назви він зробив декілька розгорнутих коментарів для Radio FM4: *«Звичайно, це напівсерйозно, але в кожному жарті є частка правди. Це не просто крилата фраза, це дійсно так! Це те, що робить жарт жартом. Жарт – це просто правдиве твердження, подане у несподіваний спосіб. Це природно відображається у наших заголовках. Так створюється гумор»* [8, 9]. Отже, *«Die Tagespresse»* за напрямом – сатиричний журнал, який має цілком публіцистичну мету – викривати абсурдність того чи іншого соціального явища і представляти це читачеві у вкрай неочікуваний спосіб.

Пізніше, у 2023 році, модератор Radio FM4 запитав Фрітца Йєргітша, чи слугують фейкові новини або альтернативні факти, які розповсюджуються зокрема президентами, підживленням для контенту *«Die Tagespresse»*, чи швидше навпаки, вони свідчать про кінець актуальності журналу. Редактор *«Die Tagespresse»* відповів на це: *«Щоденний абсурд приносить нам найбільше матеріалу. Я також думаю, що це причина, чому люди люблять сатиру. Тому що вона просто допомагає нам впоратися із цим щоденним божевільям і діє як енергетик проти політичного розчарування. Звичайно, фейкові новини із політики також роблять свій внесок у це. Це також дає матеріал, звичайно. Ми тоді багато писали про Трампа. Звичайно, ми також критикуємо австрійські партії, коли вони оперують фейковими новинами. Тож так, це, безумовно, теж нам допомагає»* [8]. В інтерв'ю для *«Der Standard»* Фрітц Йєргітш висловився також про те, хто для редакції зазвичай є мішенню для сатиричного нападу з огляду на актуальну подію: *«Сатира повинна “глузувати та тролити тих, хто нагорі”, викривати недоліки і не бити по тих, хто внизу»* [10]. Тож контент *«Die Tagespresse»* виходить далеко за межі тільки австрійського контексту подій, ретранслює події світового масштабу.

Сатира дійсно слугує дієвим інструментом критики суспільних недоліків. Високий рівень адаптивності сатири до реалізації в межах різних медіа форм суттєво ускладнює

цілісну диференціацію цього комплексного явища. Сучасний процес діджиталізації сприяє розширенню медійного спектру застосування сатири, уможливаючи специфічні медійні констеляції в межах одного сатиричного медіатексту. Габріель Ріппель влучно зазначає, що під впливом цифровізаційних процесів ускладнилося розуміння і самих медіа і наводить приклад зміни в розумінні поняття літератури: *«цей термін зазнав значних змін у значенні і став включати не лише відносно стабільні літературні тексти, які існують в усній чи друкованій формі, але і гіпертекстуально закодовані фікції... Інтерактивна та мультимедійна форма гіперфантастики нагадує нам, що будь-яка концепція суто вербального мистецтва не працює, і запрошує нас дослідити інтермедіальні конфігурації»* [3, с. 2–3]. Приклад *«Die Tagespresse»* свідчить, що сатира реалізується через різні медійні канали, які взаємодіють один з одним і на це є декілька причин. По-перше, особливим є середовище, в якому публікується контент журналу, а саме – мережа інтернет. Точніше, особливим є те, що тексти *«Die Tagespresse»* існують суто в діджиталізованому форматі і не видаються у паперових примірниках, а отже реалізуються відмінними від паперових медіа засобами. По-друге, в контексті *«Die Tagespresse»* мова йде не про класичний варіант тексту, а про медіатекст. За О. Черниш, під медіатекстом розуміємо повідомлення, викладене у будь-якому жанрі медіа (газетна стаття, телепередача, відеокліп, фільм тощо) [2, с. 5]. Медіатекст, на відміну від класичного тексту, включає в себе голосові та/або візуальні образи, що актуалізує потребу дослідження взаємодії текст-зображення в *«Die Tagespresse»*. Раціональність такого підходу підтверджують слова німецького медіа-дослідника Йенса Рухаца про те, що будь-який журнал є принципово візуальним середовищем, в якому поєднуються різні реєстри візуального – друковане слово і зображення [4, с. 109]. Оскільки діяльність видання функціонує в межах інтернету, варто розпочати з особливості побудови онлайн порталу.

Макет головної сторінки *«Die Tagespresse»* складається з наступних елементів (див. Рис. 1):

1. У верхній частині сторінки розташований користувацький інтерфейс. Користувацьке меню є інтерактивним і при натисканні спрямовує користувача до текстів, підпорядкованих обраній категорії: *Politik, Leben, Welt, Sport, Redaktion*.

2. Праворуч наведено блок із гіпертекстуальним посиланням на статті з найновішими коментарями від зареєстрованих користувачів. Особливістю цього блоку є оновлення в живому часі, по мірі публікації нових коментарів.

3. У центральній частині сторінки розташовані прев'ю-статті у формі безперервної стрічки, де тексти наведені у хронологічному порядку від найновішого до найстарішого. Кожна стаття подана у форматі посту, структура якого подібна до публікації новин у *«Facebook»*. За своєю організацією ці пости є комбінацією зображення, заголовку та паратексту у формі вступного речення.

4. Нижня частина сторінки поділена на три блоки: посилання (інформ-блок про сторінку, інформація про абонементи і посилання на соціальні мережі). Середній блок дублює блок з новими коментарями. У правій частині розташовано тематичний блок. Після натискання на певну категорію головна сторінка сортується відповідно до обраної тематики.

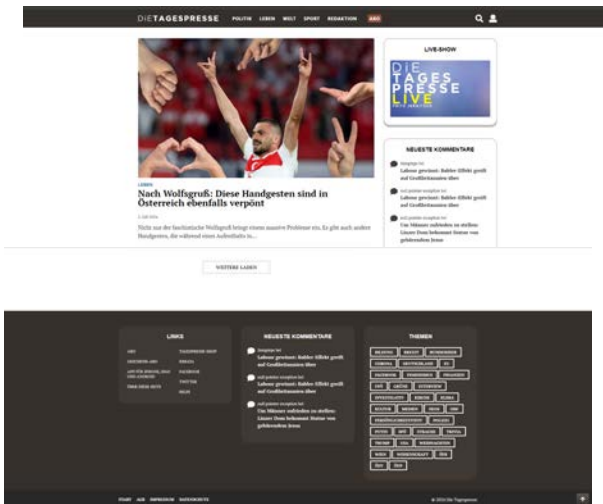

Рис. 1. Головна сторінка сатиричного видання «Die Tagespresse»

У блоці з посиланнями на сторінки присутня рубрика Errata, яка присвячена прозорій культурі помилок і відповідальності перед аудиторією в разі публікації недостовірної інформації. Присутність на сайті політики відповідальності свідчить про наслідування редакцією «Die Tagespresse» стилю серйозного інформаційного медіа ресурсу. Наявність цього блоку можна розцінювати як самоіронію команди редакторів, оскільки до сьогоднішнього дня тут відсутній жоден запис. Також варто зазначити, що як на логотипі видання, так і на стартовій сторінці відсутня експліцитна інформація про те, що «Die Tagespresse» є сатиричним виданням. Ця інформація наче навмисно прихована редакцією і згадана тільки в окремій рубриці «Über diese Seite». У цьому ж блоці редактори розмістили відповіді на часті запитання аудиторії і коментарі на них. Одним із перших є питання про те, наскільки правдива опублікована інформація, на що редакція іронічно зазначає: «поки що ні, але скоро нею стане» [11]. Зовнішні ознаки сторінки засвідчують тяжіння редакторів видання до імітації стилю серйозного інформаційного медіа. Зокрема це уподібнення уможливорюється спільними рисами, які притаманні як сатиричній творчості, так і журналізму: аналіз і викриття брехні та несправедливості, висвітлення подій і формування громадської думки. Однак для сатири, на відміну від журналістики, принципи достовірності в описі подій і точність цитування другорядні. Це стилістичне наслідування можна тлумачити як підсилення стратегії видання щодо переконання читачької аудиторії, оскільки менш обізнаний у контексті читач на рівні перцепції сприйматиме інформацію переважно з точки зору інформативності. В дійсності вплив цієї стратегії може зазнавати не тільки необізнаний у контексті читач. Наприклад, відомий британський новинний портал «The Guardian» у 2014 році опублікував репортаж із покликанням на вигадану цитату Себастьяна Курца у статті із «Die Tagespresse» [12]. Курйозність цитування полягала зокрема у тому, що редактори «The Guardian» не піддали сумніву правдивість цитата Себастьяна Курца, яка була написана відверто поганою англійською мовою.

Тяжінню до стандартизації підпорядковуються і самі тексти у «Die Tagespresse». Більша їх частина побудована за наступною схемою:

1. Вступна частина, яка складається із заголовку, дати публікації тексту і супровідного зображення.

2. Під зображенням розташований невеликий за обсягом абзац, виділений жирним шрифтом. Цей фрагмент тексту, часто інтродуктивного характеру, пропонує реципієнтам контекст для кращого сприйняття головного тіла тексту.

3. Основний текст статті поділений на смислові підтексти, тобто кожен фрагмент тексту має окремий підзаголовок.

Важливо зазначити, що редакція «Die Tagespresse» складається із дванадцятьох редакторів. Як зазначає сам Фрітц Йєргітш, вони працюють над матеріалом для публікацій разом, часто у дистанційному онлайн форматі за допомогою соціальних месенджерів. Таким чином не випадковою є фактична відсутність автора у кожній статті, засвідчуючи колективний характер текстів.

Оскільки у зовнішніх стилістичних ознаках домінує типізація, притаманна серйозним медіа, відкритим залишається питання, що саме робить «Die Tagespresse» сатиричним виданням. У зв'язку із цим постає потреба глибшого дослідження поетики текстів, для виявлення особливостей їхньої сатиричної природи. Пропонований аналіз покликаний продемонструвати варіативність реалізації і функціональні особливості сатири.

Із погляду на структуру аналізованих текстів, варто зазначити, що в обох статтях поряд із текстом розміщене зображення. Проте зображення є різними як за формою, так і за покладеною на них функцією щодо тексту. У статті «Моя пам'ять в порядку: Байден бажає надалі залишатися директором Говортсу» [13] у тіло тексту інтегровано справжню фотографію Джо Байдена. До того ж, зображення містить посилання на першоджерело, звідки це фото походить. Наявність підпису із посиланням на джерело частково є практичним застосуванням політики відповідальності перед читачами, яка проголошена у рубриці Errata. Тим не менш, при детальній перевірці цього джерела легко встановити відсутність кореляції зображення з описаними у тексті подіями. Використане зображення датується 2017 роком, а отже сатирик навмисно обрав фото із потрібним ракурсом задля легітимізації своєї сатиричної атаки і тим самим формує певну форму гіперреальності у тексті. У статті, присвяченій Ілону Маску [14], сатирик користується технікою фотомонтажу, змінюючи обличчя ведучого телешоу «Х-Фактор» Джонатана Фрейкса на обличчя Ілона Маска. У порівнянні із першим прикладом тут відсутнє будь-яке посилання на першоджерело. Ще однією спільною ознакою двох текстів є називання точного місця, де відбувається подія (SAN FRANCISCO та Washington D. C.). Локалізація описаних у тексті подій є маркером типово журналістського тексту, який «Die Tagespresse» використовує задля легітимізації поданої інформації для читача.

Обидва тексти вибудовуються на основі нормативного конфлікту. За Йоргом Шенертом, протиставлення норми, тобто наявного стану речей, та контр-норми, тобто бажаного стану речей, є визначальною особливістю, яка формує глибинний рівень будь-якого сатиричного тексту [1, с. 8–9]. До прикладу, у статті «Моя пам'ять в порядку: Байден бажає надалі залишатися директором Говортсу» нормативний конфлікт вибудовується навколо дементних ознак у поведінці президента Сполучених Штатів Америки Джо Байдена і потенційних безпекових загроз, які ця поведінка може спричинити. У статті «Половина постів вигадані: Х перейменується на «Х-Фактор: Немислиме», присвяченій Ілону Маску, головний конфлікт відбувається між правдою та дезінформацією.

В інтродуктивній частині статті «*Моя пам'ять в порядку: Байден бажає надалі залишатися директором Гогвортсу*» сатирик у формі гіперпосилання спрямовує до статті найбільшого медіа-провайдера Австрії ÖRF, в якій Байден заперечує висновок спеціального слідчого про буцімто «суттєву обмеженість його пам'яті, через що підозри у державній зраді ставляться під сумнів» [13]. У статті з ÖRF констатується наявність деменції у діючого президента США. Головним чином сатирик гіперболізує реальні прецеденти, коли Байден плутається в публічних промовах у зовсім звичних речах. Такими семантично спотвореними парами наповнений перший підтекст, наприклад: рада чарівників замість палати представників США, директор Гогвортсу замість президент США. Сатирик також гіперболізує ситуації, коли Байден плутає реальних і вигаданих особистостей, померлих політиків із живими: Дональд Дак замість Дональда Трампа, Сталін замість Путіна. Навмисна підміна у попередньому прикладі відбувається на ґрунті подібності двох особистостей. Дональд Дак уособлює собою жадібність до грошей, а Сталін – жорстокий тиран. Завдяки цій підміні образам Путіна та Трампа надається додаткова негативна конотація.

Наступним інструментом сатиричної атаки у тексті є використання алюзивного коду:

1. «*Мене обрала директором цієї інституції рада чарівників і я буду залишатися ним надалі, поки ми не знищимо кільце у полум'ї Мордору*» [13].

2. «*Він побоюється, що російський лідер може втілити в життя свої погрози і побудувати Зірку Смерті, яка знищить цілу планету плазмовим променем*» [13].

У першому прикладі сатирик використовує всевітньо відомий мотив із «*Володаря пернів*» на основі подібності геополітичної ситуації в світі і фентезійної боротьби добра проти зла. Як у «*Володарі пернів*», відображено протистояння Заходу та Сходу, читач легко прочитає мілітарну загрозу зі Сходу на теренах Європи. У другому прикладі присутня алузія на події саги «*Зоряні війни*». Завдяки цій алузії текстуальний Байден у більш завуальованій формі описує реальну можливість виведення ядерної зброї Росії і створення тим самим загрози планетарного масштабу.

У тексті про Ілона Маска основний нормативний конфлікт зав'язується навколо теми співвідношення правди і брехні в медіа. Сатирик спрямовує сатиричну атаку проти платформи «*X*» та фейків, які ця платформа розповсюджує. В інтродуктивній частині згадано про начебто нове перейменування платформи, назва якої у точності співпадає із популярним телешоу. Оригінальна американська телевізійна передача «*X-Фактор: неймовірне*» виходила в ефір з 1997 по 2002 рік. Кожен епізод передачі складався з п'яти коротких історій, у яких розповідалися містичні, дивні або неймовірні події. Ці історії могли бути засновані на реальних подіях або ж бути повністю вигаданими. Ведучий озвучував кожну історію і ставив глядачам питання, чи є вона фактом чи вигадкою. Наприкінці епізоду ведучий розкривав, які історії були засновані на реальних подіях, а які були вигадані сценаристами. Уже з перших рядків в інтродуктивній частині сатирик зав'язує сюжет тексту навколо питання, яке Ілон Маск задає сам собі упродовж статті: «*Чи була ця історія насправді, чи її вигадали?*» [14]. Після інтродуктивної частини сатирик використовує типовий антураж виходу ведучого шоу у кадр: «*САН-ФРАНЦИСКО – Туманні гармати випускають*

містичні хмари диму через штаб-квартиру X. Ілон Маск виходить з кутка в напівтемряві крізь павутиння, тримаючи в руках череп. «Ця історія – правда, чи я повністю вигадав її у своєму марихуановому психозі?» – посміхається він, ділячись повідомленням, згідно з яким 12 березня 2007 року в маленькому тейхаському містечку Холлоу-Віллідж Джордж Сорос з'їв школярку, яка поверталася додому» [14]. У другій частині тексту автор озвучує один із головних фейків війни в Україні: «*Мільярдер сьогодні у відмінній формі. «Українські неонацисти розробили генетично модифікованих комарів у лабораторіях ЦРУ з виробництва біозброї, які заражають миролюбних російських солдатів Covid-23. Чи є ця історія правдою, або мої підписники Blue знову її вигадали?» – запитує Маск*» [14]. Одним із головних нововведень, які були розкритиковані в ЗМІ, було введення платної підписки задля отримання голу-бої позначки експерта на «*X*».

Іронізації підлягає також загальноавстрійський новинний контекст, наприклад: «*Особливо складними виявляються австрійські дописи, такі як 'Міністр фінансів не має ноутбука', 'Канцлер рекомендує McDonald's' або 'СПО розбивається об Microsoft Excel'. Маск зітхає: 'На жаль, ці дописи настільки погано написані, що з першого погляду зрозуміло, що це фейк.'*» [14]. Усі перераховані заголовки описують реальні скандали австрійської політики, які через свою абсурдність у звучанні інтерпретуються Ілоном Маском як підробка.

Висновки. Отже, виявлено низку поетичних ознак «*Die Tagespresse*», які характерні для сучасного сатиричного журналу. Встановлено, що тексти журналу публікуються виключно онлайн. Портал містить зручний і зрозумілий для сучасного читача новинного медіа інтерфейс: безперервна стрічка новин від найновішого до давнішого тексту, винесення найчастотніших рубрик зверху сторінки, посилання на соцмережі та додаткову інформацію про журнал у нижньому блоці сайту. Тексти у стрічці подаються на зразок «*Facebook*» у формі посту, де в полі зору читача опиняються заголовок, зображення і декілька речень інтродуктивного характеру задля заохочення до відкриття головного тексту. Наголошено на відсутності прямої інформації про те, що журнал є сатиричним. Ця інформація наявна лише у додатковому інформаційному блоці «*Über diese Seite*». Присутність в інформаційному блоці «*Die Tagespresse*» розділу *Errata*, який присвячений прозорій інформаційній культурі, є стратегічним прийомом для легітимації поданої у текстах інформації.

Суворій стандартизації підпорядковані також проаналізовані тексти: фотографія, головний заголовок, абзац інтродуктивного характеру (інколи із посиланням на зовнішні ресурси), головне тіло статті, які розбиті на менші тексти з підзаголовками. У поєднанні сатиричного тексту із серйозним оформленням досягається ефект переконливості, який попри абсурдність змісту здатний вплинути не тільки на необізнаного читача, але й на представників великих інформаційних ресурсів на кшталт «*The Guardian*». Характерною ознакою текстів журналу «*Die Tagespresse*» є відсутність автора наприкінці сторінки, оскільки тексти пишуться колегіально багатьма членами редакції. Сатиричним медіатекстам «*Die Tagespresse*» властиві наступні ознаки: гіпертекстуальність, інтертекстуальність, інтерактивність і багатовимірність у сенсі поєднання вербальних і візуальних каналів у межах єдиного смислового простору тексту. Виявлено застосування у тексті алюзивного коду, де мотиви

з реальних подій ретранслюється через мотиви із відомих фентезійних творів. На обкладинках до статей нерідко використовуються справжні фотографії політиків або ж фотографії із певними комп'ютерними модифікаціями задля отримання потрібного візуального ефекту і легітимації описаного. Певним маркером легітимності зображення слугує підпис у нижній частині фотографії, який спрямовує читача до першоджерела.

Завдяки спотворенню у тексті редактори «*Die Tagespresse*» фіксують реальність, тим самим демонструючи читачеві те, що лежить на поверхні, проте не було названо своїми іменами. Відбувається протиставлення наявної у суспільстві норми і норми, яку захищає редакція. Цей нормативний конфлікт корелюється із конститутивними ознаками глибинного сатиричного тексту, за Йоргом Шенертом. Так у статті, присвяченій Ілону Маску, сатирик концентрує увагу читача на найбільш неприйнятних, із точки зору етичної норми, вчинках: введення платної основи для отримання позначки експерта, розповсюдження дезінформації і відвертій брехні «блакитними» абонентами. Ілон Маск показаний у статті як жертва брехні своєї ж платформи, оскільки не здає, орієнтуючись на абсурдність заголовків, встановити правдивість тої чи іншої новини. Редактори використовують антураж телевізійного шоу «*X-Фактор: неймовірне*» на ґрунті подібності, в якому Ілон Маск замість Джонатана Фрейкса розповідає глядачеві нісенітницю, залишаючи за ним право вибору правдивості історії. У статті про Джо Байдена редакція використовує дементність як основний засіб комізму, в результаті чого читач завдяки гіперболізації легко розпізнає справжні події.

Література:

- Schönert J. Theorie der (literarischen) Satire: ein funktionales Modell zur Beschreibung von Textstruktur und kommunikativer Wirkung. *Textpraxis. Digitales Journal für Philologie*, 2011, № 2. С. 1-42. URL: <https://www.textpraxis.net/sites/default/files/beitraege/joerg-schoenert-theorie-der-literarischen-satire.pdf> DOI:10.17879/57289633315 (дата звернення: 29.08.2024).
- Черниш О. Сутнісні характеристики понять «медіадискурс» та «медіатекст» у сучасній медіалінгвістиці. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*, 2013. С. 309-313.
- Handbook of Intermediality: Literature – Image – Sound – Music / ed. by J. Bruhn, L. Gjelsvik, E. F. Hanssen. Berlin: De Gruyter, 2016. 600 p.
- Ruchatz J. Bild-Schrift-Konstellationen: Die Multimedialität der Zeitschrift // *Handbuch Zeitschriftenforschung* / ed. by O. Scheiding, S. Fazli. Bielefeld: transcript Verlag, 2022. P. 109-130.
- Österreichische Web-Analyse. Internet Archive Wayback Machine, 2015. URL: <https://web.archive.org/web/20150906140451/http://www.oewa.at/index.php?id=17090&style=details&siteid=1457> (дата звернення: 29.08.2024).
- Satireportal Tagespresse knackt Marke von 10.000 zahlenden Abonnenten. *Der Standard*, 2022. URL: <https://www.derstandard.at/story/2000132601377/satireportal-tagespress-knackt-marke-von-10-000-zahlende-abonnentinnen> (дата звернення: 29.08.2024).
- Haller, M. Fritz Jergitsch von der Tagespresse im Interview. *Unimag*, 2017. URL: <https://www.unimag.at/interviews/tagespresse-interview/> (дата звернення: 29.08.2024).
- Fritz Jergitsch über 10 Jahre „Die Tagespresse“. 2023. URL: <https://fm4.orf.at/stories/3033795/> (дата звернення: 29.08.2024).
- Die Tagespresse: Online-Satire aus Österreich narrt die Welt. *Der Standard*, 2013. URL: <https://www.derstandard.at/story/1373513776368/dietagespresse-online-satire-aus-oesterreich-narrt-die-welt> (дата звернення: 29.08.2024).
- Tagespresse-Gründer Jergitsch: Satire muss die da oben verarschen und trollen. URL: <https://www.derstandard.at/story/2000146396269/tagespresse-gruender-jergitsch-satire-muss-die-da-oben-verarschen-und> (дата звернення: 29.08.2024).
- Über diese Seite. *Die Tagespresse*. URL: <https://dietagespresse.com/uber-uns/> (дата звернення: 29.08.2024).
- Zeitung fällt auf „Geilomobil“-Artikel herein. *OE24*, 2017. URL: <https://www.oe24.at/oesterreich/politik/zeitung-faellt-auf-geilomobil-artikel-herin/283359406> (дата звернення: 29.08.2024).
- Mein Gedächtnis ist gut: Biden will weiter Direktor von Hogwarts bleiben. *Die Tagespresse*, 2024. URL: <https://dietagespresse.com/mein-gedaechtnis-ist-gut-biden-will-weiter-direktor-von-hogwarts-bleiben/> (дата звернення: 29.08.2024).
- Hälfte der Posts frei erfunden: X benennt sich um in „X-Faktor: Das Unfassbare“. *Die Tagespresse*, 2023. URL: <https://dietagespresse.com/haelfte-der-posts-frei-erfunden-x-benennt-sich-um-in-x-faktor-das-unfassbare/> (дата звернення: 29.08.2024).

Azarov D. “Die Tagespresse” as a modern Austrian satirical magazin

Summary. The article examines the satirical poetics of the contemporary Austrian magazine «*Die Tagespresse*». Attention is focused on its relevance, issues and modern design. Since the magazine operates exclusively in the online environment, its online portal is characterized: the structure of the main page, the general functionality of the site, the stylistic design of information. It is noted that the design of the portal «*Die Tagespresse*» shows a certain tendency of the editorial staff to the style of a serious news resource. In terms of visuals, the use of a similar method of presenting information to «*Facebook*» and «*X*» can be traced: the presence of a block with relevant comments to simplify communication with the readership; a continuous feed with content; articles in the form of a post. The author points out that an interview with the editor-in-chief of «*Die Tagespresse*» and a study of the information block on the main page played an important role in characterizing the journal's policy, its ideological component, reviewing the history of the journal's foundation, the process of writing texts, and selecting relevant material for publications. Referring to the editor-in-chief's thoughts on the essence of satire, the main principle of the magazine's satirical writing is to present the truth in an unexpected way for the reader. The use of statistical data from the Austrian media analysis agency serves as an additional metric source for highlighting information about the magazine's readership. The philological analysis of its satirical texts shows that they are stylized as serious journalistic texts and have a clear structure. The constitutive features of the journalistic text are considered, common features and differences with the texts of satirical magazines are revealed. The use of hypertextuality as an introductory element for the readership is demonstrated. The collective author is one of the constitutive features of «*Die Tagespresse's*» poetics, so none of the texts contains the author's signature. At the intermediate level, a special interaction between text and image is revealed, which is aimed at legitimizing what is described in the text and at persuading readers. The influence of satirical texts on other, non-satirical media resources is considered on the example of «*The Guardian*».

Key words: satire, poetics, stylistics, satirical magazine, media text, «*Die Tagespresse*».